

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Course title:	Uvod v primerjalno pravo
---------------------------	---------------------------------

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Prvostopenjski UN študij program Pravo		Tretji, Četrti	Peti, sedmi

Vrsta predmeta / Course type **Obvezni splošni predmet**

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15			15	60	4

Nosilec predmeta / Lecturer: **doc. dr. Aleš Novak, prof. dr. Miro Cerar**

Jeziki / Predavanja / Lectures: **Slovenski**
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Za vključitev v predmet mora imeti študent opravljen izpit iz Uvoda v pravoznanstvo, Sociologije prava, Pravne zgodovine in Rimskega prava.

Prerequisites:

Completed courses in Theory of Law, Sociology of Law, History of Law and Roman Law.

Vsebina:

- 1. Pojem primerjalnega prava**
  - 1.1. Primerjalno pravo kot metoda in primerjalno pravo kot veda
  - 1.2. Predmet primerjave v primerjalnem pravu
    - 1.2.1 Pojem prava in pravnega sistema
    - 1.3.2. Pravni monizem in pravni pluralizem
    - 1.3.3. Mikro in makro primerjava
  - 1.4. Metodološki vidiki primerjalnega prava
    - 1.4.1. Izhodišče: *praesumptio similitudinis* in *praesumptio differentiae*
    - 1.4.2. Različne metode: funkcionalna metoda, analiza konkretnega primera (*factual approach*),
    - 1.4.3. Tekstualizem in kontekstualizem
    - 1.4.4. Potek primerjave
  - 1.5. Pravno presajanje (*legal transplants*)

Content (Syllabus outline):

- 1. The concept of comparative law**
  - 1.1. Comparative law as method and as a discipline
  - 1.2. The object of comparison in comparative law
    - 1.2.1. The concept of law and the concept of legal system
    - 1.2.2. Legal monism and legal pluralism
    - 1.2.3. Micro- and macrocomparison
  - 1.3. Methodological aspects of comparative law
    - 1.3.1. Starting point: *praesumptio similitudinis* in *praesumptio differentiae*
    - 1.3.2. Various methods: functional method, factual approach method
    - 1.3.3. Textualism and contextualism
    - 1.3.4. The process of comparison
  - 1.4. Legal transplants
  - 1.5. Comparative law and language

- 1.6. Primerjalno pravo in jezik (pravna terminologija)
- 1.7. Klasifikacija pravnih sistemov
  - 1.7.1. Primeri klasifikacij
  - 1.7.2. idejno izhodišče klasificiranja
  - 1.7.3. Prednosti in slabosti klasifikacij
  - 1.7.4. Pravne skupine / družine / tradicije / kulture
- 1.8. Namen in omejitve primerjalnega prava
- 1.9. Raba in zloraba primerjalnega prava

2. Kontinentalna pravna kultura

- 2.1. Skupna idejna izhodišča
- 2.2. Zahodnoevropska pravna kultura
- 2.3. Srednjeevropska pravna kultura
- 2.4. Skandinavska pravna kultura

3. Common law pravna kultura

- 3.1. Angleški kulturni krog
  - 3.1.1. Zgodovinska določenost common law pravne kulture
  - 3.1.2. Razvoj sistema writov in oblikovanje sistema common law sodišč
  - 3.1.3. Vpliv na moderni common law (zlasti angleški) pravni sistem
  - 3.1.4. Okostenelost sodnega sistema in zametki equityja
  - 3.1.5. Paralelnost sodnih sistemov in njuna spojitve
  - 3.1.6. Naraščajoča kodifikacija prava in vpliv na common law koncept prava
  - 3.1.7. Poglavitne značilnosti modernega angleškega pravnega sistema

3.2. Ameriški kulturni krog

- 3.2.1. Kontinuiteta in diskontinuiteta z angleškim pravnim sistemom
- 3.2.2. Pomembna vloga federativne ureditve in kodificiranega prava
- 3.2.3. Podobnosti z in razlike med angleškim in ameriškim pravnim sistemom
- 3.2.4. Poglavitne značilnosti modernega ameriškega pravnega sistema

4. Islamska pravna kultura

- 4.1. Temeljne značilnosti šariatskega prava (glede na prevladujoči zahodni koncept prava)
  - 4.1.1. Verska podstat prava
  - 4.1.2. Odsotnost države
  - 4.1.3. Decentralizirano nastajanje prava (pravotvorna narava pravne znanosti)
- 4.3. Pravni viri šariatskega prava
  - 4.3.1. Koran

- 1.6. Classification of legal systems
  - 1.6.1. Some examples
  - 1.6.2. The conceptual basis for classification
  - 1.6.3. The virtues and vices of classification
  - 1.6.4. Legal families / traditions /cultures
- 1.7. The purposes and limitations of comparative law
- 1.8. Use and abuse of comparative law

2. Civil law culture

- 2.1. Common conceptual origins
- 2.2. West-European legal culture
- 2.3. Middle-European legal culture
- 2.4. Scandinavian legal culture

3. The legal culture of common law

- 3.1. English legal system
  - 3.1.1. Historical determinations of the common law legal culture
  - 3.1.2. The system of writs and the formation of common law courts
  - 3.1.3. Influence on modern common law (esp. English) legal system
  - 3.1.4. Rigidity of the English legal system and the origins of Equity
  - 3.1.5. Parallel court systems and their merging
  - 3.1.6 Increasing codification and its influence on common law concept of law
  - 3.1.7. Main characteristics of modern English legal system

3.2. American legal system

- 3.2.1. Continuity and discontinuity with the English legal system
- 3.2.2. Importance of federal system of government and codification
- 3.2.3. (Dis)similarities with the English legal system
- 3.2.4. Main characteristics of modern American legal system

4. Islamic legal culture

- 4.1. Basic traits of Shari'a (in comparison to Western concept of law)
  - 4.1.1. Religious foundations of law
  - 4.1.2. The absence of state
  - 4.1.4. Decentralisation of law-making
- 4.2. The sources of Shari'a
  - 4.2.1. Qur'an
  - 4.2.2. Sunnah
  - 4.2.3. Ijma

- 4.3.2. Suna
- 4.3.3. Idžma
- 4.3.4. Drugi viri (kijas, al-Istihsan, al-istislah, al-Istishab, al-urf itd.)
- 4.4. Idžtihad in različne pravne pravne šole
- 4.5. Študija primera: islamsko kazensko pravo
- 4.6. Študija primera: islamsko družinsko in dedno pravo
- 4.7. Islam v Evropi

5. Indijska pravna kultura

- 5.1. Indijsko in hindujsko pravo
- 5.2. Dharma in pravo
- 5.3. Kastni sistem (*varna* in *jati*) ter hindujsko pravo
- 5.2. Zgodovinska izhodišča hindujskega prava
- 5.3. Dharmašastre in *smṛiti*
- 5.4. Anglo-hindujsko pravo
- 5.5. Kodifikacija in oblikovanje modernega indijskega prava

6. Kitajska pravna kultura

- 6.1. Temeljne značilnosti (tradicionalnega) kitajskega prava
  - 6.1.1. Pomen (družbene) harmonije
  - 6.1.2. Izogibanje sporom
  - 6.1.3. Komunitarna narava prava
  - 6.1.4. Razumevanje vloge sankcij
- 6.2. Izhodišča tradicionalnega razumevanja prava v kitajski kulturi
  - 6.2.1. Konfucianizem
  - 6.2.2. Legalizem
  - 6.2.3. Poglavitna obdobja zgodovinskega razvoja kitajskega prava
- 6.3. Pravo v (kitajskem) komunizmu
  - 6.3.4.1. (Dis)kontinuiteta v kitajskem pravu
  - 6.3.4.2. »Pravna država« s socialističnimi značilnostmi

7. Japonska pravna kultura

- 7.1. Konfucianistična dediščina
- 7.2. Temeljne značilnosti (tradicionalnega) japonskega prava
- 7.3. Zgodovinski razvoj
  - 7.3.1. Razvoj do obdobja Tokugava
  - 7.3.2. Obdobje Meidži in modernizacija prava
- 7.4. Giri in japonsko pravo
- 7.5. Staro in novo v modernem japonskem pravu

8. Afriška pravna kultura

- 8.1. Temeljne značilnosti (tradicionalnih) afriških prav

- 4.2.4. Other sources (Qiyas, al-Istihsan, al-istislah, al-Istishab, al-urf etc.)

- 4.3. Ijtihad and various schools of jurisprudence
- 4.4. Case study: Islamic criminal law
- 4.5. Case study: Islamic family and succession law
- 4.6. Islam in Europe

5. Indian legal culture

- 5.1. Indian and Hindu law
- 5.2. Dharma and the law
- 5.3. Caste system (*varna* and *jati*) and Hindu Law
- 5.4. Historical origins of Hindu law
- 5.5. Codification and formation of modern Indian law

6. Chinese legal culture

- 6.1. Basic traits of (traditional) Chinese law
  - 6.1.1. Importance of (social) harmony
  - 6.1.2. Avoidance of conflicts
  - 6.1.3. Communitarian nature of law
  - 6.1.4. The role of sanctions
- 6.2. Background of traditional understanding of Chinese law
  - 6.2.1. Confucianism
  - 6.2.2. Legalism
  - 6.2.3. Historical development of Chinese law
- 6.3. Law in (Chinese) communism
- 6.4. (Dis)continuity in Chinese law
- 6.5. "Rule of law" with Chinese characteristics

7. Japanese legal culture

- 7.1. Confucian tradition
- 7.2. Basic traits of (traditional) Japanese law
- 7.3. Historical development
  - 7.3.1. Development up to Tokugawa period
  - 7.3.2. Meiji restoration and modernisation
- 7.4. Giri and Japanese law
- 7.5. Old and new in Japanese law

8. African legal culture

- 8.1. Basic traits of (traditional) African law
- 8.2. Different colonial models
  - 8.2.2. The continuity of traditional legal systems
- 8.3. Customary African law in modern African legal systems
- 8.4. The future of (traditional) African law

8.2. Vpliv kolonializma na afriška prava
8.2.1. Različni kolonialni modeli
8.2.2. Ohranjanje tradicionalnih pravnih sistemov
8.3. Običajno afriško pravo v modernih pravnih sistemih afriških držav
8.4. Prihodnost afriškega (tradicionalnega) prava

Temeljna literatura in viri / Readings:

DAVID, Réne in GRASSMANN, Günther (nosilca): Uvod v velike sodobne pravne sisteme, Prva in druga knjiga, Cankarjeva založba, Ljubljana 1998-1999.

NOVAK, Aleš. Velike pravne kulture. V: PAVČNIK, Marijan. *Teorija prava : prispevek k razumevanju prava*, (Zbirka Pravna obzorja, Veliki format, 6). 5., pregledana in dopolnjena izd. Ljubljana: IUS Software, GV založba. 2015, str. 463-495.

Vsebina predavanj.

Cilji in kompetence:

Predmet predstavi temeljne značilnosti najpomembnejših svetovnih pravnih kultur. Na teoretični ravni tako omogoča celovito razumevanje tujih pravnih kultur (prevzemanje pozitivnih tujih izkušenj, sposobnost celovitega analiziranja tujih rešitev), na praktični ravni pa olajšuje stike s pravom in pravniki iz drugih svetovnih okolij (pravni, gospodarski, politični in drugi stiki).

Objectives and competences:

The course presents basic outlines of main legal cultures. It strives to provide students with theoretical framework for comprehensive understanding of foreign legal cultures (transplantation of foreign solutions, the ability of in-depth analysis of foreign law) and practical skills to enable contacts with foreign legal systems and lawyers working within them (in legal, economic, political and other exchanges).

Predvideni študijski rezultati:

Študent bo *poznal* temeljne značilnosti pglavitnih svetovnih pravnih kultur in *razumel* pogojenost prava z družbenimi, zgodovinskimi in civilizacijskimi dejavniki.

Predmet zagotavlja študentu temeljno znanje ter poglobljeno razumevanje in uporabo praktičnih znanj, ki jih pridobi pri drugih (pozitivistično) naravnanih predmetih. V tem pogledu je predmet nadgradnja prejšnjega študija. Študentu ponuja tudi znanja, ki mu na praktični ravni olajšujejo stike z drugimi pravnimi redi ter pravniki iz drugih kulturnih okolij (kar je pomembno pri poslovnih, upravnih in političnih stikih, pri sodelovanju v mednarodnih organizacijah, diplomatski mreži ipd.) ter osnovo za kritično in celovito vrednotenje rešitev iz tujih pravnih sistemov (npr. v zakonodajnih postopkih, praksi sodišč ali drugih državnih organov).

Intended learning outcomes:

Student will *become familiar* with basic traits of predominant legal cultures and *understand* the way law is conditioned by social, historical and cultural circumstances.

This course offers basic knowledge on foreign legal systems and in-depth understanding and ability to use knowledge gained in other more practically oriented courses. In this regard, this course builds upon previous study. It also provides student with skills enabling smoother interaction with other legal cultures and with lawyers operating in such (important in entrepreneurial, administrative, political interactions, in cooperation within international organisations, diplomatic service etc.) and offers a framework for comprehensive and critical analysis of legal solutions in different legal systems (within legislative deliberations, judicial decision-making etc.)

Predmet spodbuja kritično vrednotenje izhodišč lastnega pravnega sistema in premislek o kulturni in civilizacijski (ter krajevni in časovni) pogojenosti koncepta in delovanja prava.

Predmet študenta prav tako usposobi za kompleksnejše vrednotenje domačih in tujih pravnih rešitev ter mu omogoči globlji vpogled v vrednostno in kulturno ozadje domačih in tujih pravnih kultur.

Predmet spodbuja višjo stopnjo senzibilnosti za kulturno pogojenost prava, olajšuje stike z drugačnimi pravnimi ureditvami, kulturami in praksami.

Predmet nadgrajuje osnovna znanja o pravu in hkrati omogoča poglobljanje znanj o tujih pravnih kultur, tako tistih, ki jih je študent že osvojil pri drugih predmetih, kot drugih. Ponuja metodološka izhodišča za primerjalnopravni pristop k preučevanju tujih pravnih kultur ali konkretnih pravnih praks in rešitev.

The course encourages critical evaluation of our own legal system and reflection upon cultural determination of the concept and functioning of law.

The course aims to equip students for a more complex evaluation of foreign and domestic legal solutions and offers a more informed insight into moral and cultural background of foreign and domestic legal system.

It encourages a higher degree of sensitivity of cultural determination of law, enables contacts with different legal systems, cultures and practices.

The course builds upon basic knowledge of the law and provides framework for more detailed individual study of foreign legal cultures. It offers methodological basis of comparative approach to studying other legal cultures or more concrete institutions or solutions.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja (posredovanje temeljnih teoretičnih znanj),
seminar (problemska predstavitev in analiza gradiv, ki obravnavajo določene vidike tujih pravnih sistemov, obravnava konkretnih primerov in področij iz tujih pravnih sistemov, tudi s sodelovanjem vabljenih strokovnjakov)
drugo delo (konzultacije v zvezi s posameznimi študijskimi vprašanji, priprava fakultativnih seminarskih gradiv ter priprava na izpit)

Learning and teaching methods:

Lectures (focusing on theoretical knowledge),
 Seminars (problem-oriented presentation and analysis of material, relating to different aspects of foreign legal systems, discussion of foreign cases, invited lectures)
 other work (consultations relating to different topics, preparation of papers, preparation for examinations)

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<p>Pisni izpit z možnostjo ustnega zagovora, ki lahko prinese do 20% končne ocene.</p> <p>Študent lahko v dogovoru z nosilcem predmeta izpit opravi tudi s seminarsko nalogo, ki mora biti pripravljena v skladu z navodili nosilca.</p> <p>Izpit se oceni z ocenjevalno lestvico od 1 - 10: od 6-10 (pozitivno) oziroma 1-5 (negativno) v skladu s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravili Pravne fakultete.</p>		<p>Written exam and optional oral exam amounting to 20% of the final grade.</p> <p>Exam can (with consent of the lecturer) be substituted with a seminar paper submitted in accordance with the lecturer's guidelines.</p> <p>The success is graded on the scale 5-10: 6-10 (pass) and 5 (fail), pursuant to the Statute of the University of Ljubljana and Law Faculty Rules.</p>

--	--	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

doc. dr. Aleš Novak

NOVAK, Aleš. Velike pravne kulture. V: PAVČNIK, Marijan. *Teorija prava : prispevek k razumevanju prava*, (Zbirka Pravna obzorja, Veliki format, 6). 5., pregledana in dopolnjena izd. Ljubljana: IUS Software, GV založba, 2015, str. 463-495.

NOVAK, Aleš. Imago iudicis, štiri podobe iz idejne zgodovine sojenja. *Zbornik znanstvenih razprav*, ISSN 1854-3839. [Tiskana izd.], 2015, letn. 75, str. 67-101, 300-301. [COBISS.SI-ID [14682449](#)]

NOVAK, Aleš. Anglo-ameriška pravnofilozofska misel : izbrana poglavja. V: KAUFMANN, Arthur. *Uvod v filozofijo prava*, (Zbirka Pravna obzorja, 44). 2. spremenjena in dopolnjena izd. Ljubljana: GV založba, 2013, str. 215-306.

prof. dr. Miro Cerar

CERAR, Miro. Večrazsežnost človekovih pravic in dolžnosti. 1. natis. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 1993. 181 str. Družboslovje, 1993, 6. ISBN 961-6014-10-2. [COBISS.SI-ID 36823296]

CERAR, Miro. Nekatere temeljne značilnosti pravne kulture afriških tradicionalnih skupnosti. V: VI. dnevi javnega prava, Portorož, 5.-7. junij 2000. Ljubljana: Inštitut za javno upravo, 2000. Str. 253-276.

Izobraževanje in usposabljanje v javni upravi, 1. ISSN 1408-0427. [COBISS.SI-ID 3460689]

CERAR, Miro. Pogledi nekaterih vzhodnjaških in drugih tradicionalnih oziroma religioznih pravnih sistemov na (človekove) pravice. *Pravnik : revija za pravno teorijo in prakso*. [Tiskana izd.]. 1993, letn. 48, št. 4/6, str. 127-141. ISSN 0032-6976. [COBISS.SI-ID 107857]